

VĂN HÓA & NGHỆ THUẬT

▲ Bức chân dung "Louise, Princesse de Broglie, Later the Comtesse d'Haussonville" (Louise, Công chúa de Broglie, về sau là Nữ bá tước d'Haussonville) của danh họa Jean-Auguste-Dominique Ingres, năm 1845. Tranh sơn dầu trên vải canvas; kích thước: 517/8 inch x 36 1/4 inch (~ 132 cm x 92 cm). Bảo tàng The Frick Collection, Thành phố New York.

‘Les Belles-Soeurs’

Bức chân dung các chị em dâu quý tộc của danh họa Ingres

Michelle Plastrik

Hai mỹ nhân nổi tiếng của xã hội Paris giữa thế kỷ 19 là Louise de Broglie, Nữ bá tước d'Haussonville, và Joséphine-Eléonore-Marie-Pauline de Galard de Brassac de Béarn, Công chúa de Broglie. Hai mỹ nhân này là "les belles-sœurs", nghĩa là chị em dâu, và mỗi người đều trở nên bất hủ trong bức chân dung kiểu điển của danh họa người Pháp Jean-Auguste-Dominique Ingres. Những bức tranh này hiện được thay phiên lưu giữ tại Viện Bảo tàng Nghệ thuật Metropolitan và là biểu tượng của các viện bảo tàng này – thường được sử dụng với vai trò là

hình ảnh quảng bá, và được du khách yêu mến.

Danh họa Ingres được các học giả tôn vinh là họa sĩ vẽ chân dung xuất sắc thế kỷ 19, và là một trong những họa sĩ vẽ phác thảo vĩ đại nhất trong lịch sử nghệ thuật. Ông được đào tạo theo phong cách Tân cổ điển, thụ nghiệp với họa sĩ Jacques-Louis David. Dựa trên nền tảng Tân cổ điển này, danh họa Ingres đã phát triển phong cách nguyên bản, độc đáo của riêng mình. Từ các yếu tố của Trường phái lãng mạn và các mẫu thiết kế Trung Đông, ông luôn sáng tạo những tác phẩm nghệ thuật tinh tế và đẹp mắt. Kỹ năng phác thảo

chính xác của họa sĩ Ingres cho thấy ông được đào tạo trường phái tân cổ điển dưới thời danh họa David. Tuy nhiên, những đường nét cách điệu và độ kéo giãn theo giải phẫu đã khẳng

định nét riêng của ông và tạo tiền đề cho phong trào Lãng mạn trong nghệ thuật sau này.

Những đặc điểm phong cách cơ bản này có thể được tìm thấy trong các bức chân dung lộng lẫy của Nữ bá tước d'Haussonville và Công chúa de Broglie của danh họa Ingres. Các bức chân dung này được vẽ vào cuối đời của họa sĩ, khi ông đã ở trên đỉnh cao sự nghiệp nghệ thuật của mình.

Danh họa Ingres thể hiện kỹ năng hội họa điêu luyện trong các yếu tố tả thực lộng lẫy.

Nữ bá tước duyên dáng

Vào đầu những năm 1840, danh họa Ingres được yêu cầu vẽ tranh Nữ bá tước d'Haussonville. Ban đầu, ông không sẵn lòng nhận lời, bởi vì ông đã nhầm chán với tranh chân dung. Thay vào đó, ông muốn tập trung vẽ các bức tranh cầu kỳ và quy mô lớn hơn. Tuy nhiên, chủ thể này quá lôi cuốn cũng như quyền lực và địa vị của gia đình bá tước đã thuyết phục ông, nên ông chấp nhận lời ủy thác này. Nữ bá tước là người phụ nữ duyên dáng và vô cùng thông minh. Bà là cháu gái của nữ chủ nhân salon nghệ thuật kiêm nhà văn nổi tiếng Madame de Staël, và bản thân bà cũng là nhà văn, họa sĩ vẽ tranh màu nước kiêm nhạc sĩ tài năng.

Xem tiếp **trang 5**

▲ Có thời lụa Vạn Phúc là sản phẩm sang trọng thường chỉ dành may trang phục cho vua chúa, quan lại và những phú hộ.

▲ Tô lụa Vạn Phúc có nhiều loại: Lụa, gấm, vóc, vân, the, lĩnh, bàng, quế, đoạn, sa, kỳ, cầu, đũi...

▲ Người dân đang phơi lụa ở Vạn Phúc.

Ngàn năm sóng lụa

Ghé thăm làng nghề dệt lụa truyền thống Vạn Phúc

Dan Thư

"The La, lĩnh Bưởi, sồi Phùng, Lụa vân Vạn Phúc, nhiều vùng Mỗ bên."

Câu ca dao tái hiện những sản phẩm dệt vốn được dùng may trang phục thời xưa (the, lĩnh, sồi, lụa, nhiều...). La, Bưởi, Phùng, Vạn Phúc, Mỗ... là những làng nghề ven các con sông chỉ lưu của sông Hồng, tạo thành một vành đai tơ lụa của Thăng Long - Kẻ Chợ, lưu giữ đời sống văn hóa phong tục từng là linh hồn mảnh đất Kinh kỳ.

Áo lụa Hà Đông

Người Sài Gòn ai cũng biết đến bài "Áo lụa Hà Đông" của Nguyễn Sa với hai câu thơ nổi tiếng: "Nàng Sài Gòn anh đi mà chợt mắt. Bởi vì em mặc áo lụa Hà Đông". Lụa Hà Đông trong nhiều tác phẩm văn học, điện ảnh, chính là thứ lụa lộng lẫy, thanh nhã ở làng Vạn Phúc - một trong những làng nghề dệt lụa dệt tơ tằm đẹp và nổi tiếng nhất Việt Nam với lịch sử hàng ngàn năm.

Vạn Phúc là một làng cổ có rất nhiều di tích văn hóa - lịch sử. Đình làng Vạn Phúc cổ ngôi miếu cổ thờ đức Thành hoàng A Lã Đê Nương hơn 1.100 năm tuổi, hiện còn lưu giữ được một khung cửi cổ, rất nhiều sắc phong của các triều đại cùng những đồ thờ tự quý hiếm. Chùa và giếng cổ Vạn Phúc còn lâu đời hơn cả đình, miếu, bởi có mặt trước cả khi đức Thành hoàng về làng, như trong thần phả còn ghi rõ. Đây cũng chính là cái nôi lụa gấm đất Việt còn lưu giữ được những nét truyền thống và đặc trưng vốn có của vùng quê thanh bình.

Trước kia làng lụa Vạn Phúc là ấp Vạn Bảo hoang sơ nằm bên bờ sông Nhuệ, được bà A Lã Đê Nương là vợ của quan Thái thú Cao Biền về khai khẩn, mộ dân, và truyền dạy nghề

▲ Trải qua nhiều thế kỷ, người dân làng lụa Vạn Phúc vẫn giữ được tinh hoa của một nghề thủ công truyền thống.

dệt. Cái tên Vạn Phúc ra đời từ thời Nguyễn, do ký chữ "Bảo" trong tên húy "Bảo/Bửu Lân" của vua Thành Thái. Lụa Vân được nhắc trong câu ca dao trên là dòng lụa huyền thoại từng vang bóng một thời của Làng Vạn Phúc, đặc sắc nhất trong các sản phẩm lụa cổ truyền của Vạn Phúc vì sự mỏng mịn, mềm mại như mây, là thứ lụa tuyệt phẩm mịn mát với hoa văn tinh xảo vừa nổi vừa chìm.

"Đặc biệt là để dệt lụa Vân, người thợ phải thao tác hoàn toàn thủ công với hai loại go dây và go võng thay vì một loại go dây như các loại lụa thường. Có lẽ chính vì sự cầu kỳ, khó khăn trong khi dệt mà lụa vân đã từng bị lãng quên," ông Phạm Khắc Hà - Chủ tịch Hiệp hội Làng nghề Vạn Phúc chia sẻ.

Ươm tơ dệt lụa

Trong các loại vải, lụa tơ tằm là thứ vải quý có nguồn gốc tự nhiên, được dệt bằng những sợi tơ do chính con tằm nhả ra. Để làm nên một tấm lụa hoàn chỉnh phải trải qua bao công đoạn, từ trồng dâu, nuôi tằm, ươm tơ, lấy tơ, nhạp tơ, giũng tơ, đánh ống,

mặc cửi, nối cửi, dệt rồi nhuộm...

Trồng dâu nuôi tằm

Ở xã hội xưa, làm nông và nuôi tằm là hai ngành nghề được triều đình tổ chức nghi thức tế lễ chính thức bằng các hoạt động như Tịch điền và tế Xã Tắc Tiên Nông. Điều này cũng đủ thấy sức ảnh hưởng của nông nghiệp đến đời sống của người dân và xã hội thời bấy giờ.

Tằm ưa khí hậu mát mẻ, nên người ta thường nuôi tằm vào mùa thu và mùa xuân. Vòng đời của con tằm từ 23 đến 25 ngày, trải qua bốn lần lột xác, được nuôi bằng lá dâu để tằm tạo ra tơ.

Dâu thường được trồng trên những ruộng đất phù sa màu mỡ, và mỗi năm được đốn hai lần để phát triển nhanh và khỏe, đủ cung cấp lá cho các lứa tằm. Sau khoảng ba tuần tằm phát triển đến kích thước tối đa của nó, mình tròn, da căng bóng, trong suốt, sẫm màu ửng ửng, đó là lúc tằm chín, sẵn sàng để nhả tơ, tạo kén.

Ươm tơ

Tiếp đến là quy trình ươm tơ để kéo sợi tơ từ kén tằm thành sợi tơ tằm. Người thợ cho kén tằm vào chảo nước sôi để làm cho lớp keo tơ tan ra giúp kén mềm, dễ rút sợi. Kén tằm được khóa nước liên tục và cuốn vào giũng kéo sợi quay thành từng bó tơ dài rồi phơi lên sào cho khô. Sau khi phơi xong, tơ sẽ được cuốn vào những ống suốt để chuẩn bị cho quy trình dệt. Tùy theo chất lượng tơ, cách xử lý sợi tơ và cách xoắn sợi tơ, ta sẽ có những loại tơ khác nhau như sợi mốt, sợi mảnh, sợi đũi, sợi đơn, sợi khổ, sợi xoắn... rồi tùy theo cách dệt lại cho ra loại vải khác nhau.

Xe sợi dệt lụa

Sau khi tằm nhả tơ, đóng kén, những tổ kén già có phẩm chất tốt sẽ được chọn

để kén - tức là kéo các sợi tơ từ kén ra khỏi con tằm. Xong công đoạn kéo kén thì những sợi tơ dài sẽ được chui thẳng rồi bước vào công đoạn giũng tơ. Đây chính là công đoạn làm thủ công để tránh bị rối tơ khi cho vào giũng.

Lụa được dệt bằng khung cửi. Kiểu dệt cổ truyền là phối hợp các loại sợi dọc và ngang bằng cách tay đưa, chân dậm cùng lúc sao cho sợi dọc và sợi ngang khít với nhau, độ dày vừa phải. Người thợ dệt phải có tay nghề khéo léo, tỉ mỉ kiên nhẫn thì mới dệt được tấm vải ưng ý.

Gấm, vân, lĩnh, bàng, vóc, the, sa, xuyên, bàng, cấp, lướt, lương, lụa, là, nhiều, kỳ cầu, đũi, sồi, nải... là các sản phẩm dệt ra từ tơ tằm, nhưng lụa vẫn là loại vải được ưa dùng nhất. Những vuông lụa dệt xong chỉ có màu trắng ngà hay vàng mờ gà, được nhuộm qua nhiều công đoạn bằng các nguyên liệu từ tự nhiên như hột dành dành, lá bàng, than, gạch, mực nưa... để tạo nên những thước lụa óng ả đủ màu sắc và hoa văn phong phú.

Trải qua hàng nghìn năm, từ thời vua Hùng, dân ta đã biết trồng dâu, nuôi tằm, ươm tơ, dệt lụa. Qua đời tay khéo léo, những tấm lụa tơ tằm mềm mượt được dệt nên từ sự chăm chút, kiên nhẫn, tỉ mỉ, óc thẩm mỹ tuyệt vời của những dân làng vốn vẫn âm thầm một nắng hai sương với cây dâu, con tằm, để rồi nối tiếp qua bao đời, tạo nên bản sắc văn hóa truyền thống đặc sắc của người Việt.

Danh tiếng ngàn năm

Nằm bên bờ sông Nhuệ, làng lụa Vạn Phúc vẫn còn giữ được ít nhiều nét cổ kính ngày xưa như hình ảnh cây đa cổ thụ, giếng nước, sân đình. Trong nhiều gia đình, khung dệt cổ vẫn được giữ lại, dù ngày nay máy móc hiện đại đã trở nên phổ biến.

Hàng trăm năm trước, những thước lụa quý, mềm mịn mát tay, ấm vào mùa đông mà mát vào mùa hè, với hoa văn cực kỳ tinh xảo này không chỉ là vật phẩm tiến cống vào các triều đại Lý, Trần, Lê, Nguyễn, mà còn theo chân khách buôn sang phương Tây, Trung Quốc, Nhật Bản, Triều Tiên, và một số nước Đông Nam Á qua con đường giao thương tại các cửa biển.

Dưới triều Nguyễn, lụa cùng các phụ phẩm khác như sa, gấm, đũi của Vạn Phúc được lựa chọn để may quần phục cho hoàng triều.

Đến thời Pháp thuộc, lụa Vạn Phúc đã gây được tiếng vang lớn khi mang sang dự "dấu xảo" ở hội chợ Marseille và Paris (Pháp), và đã được người Pháp đánh giá là một trong những dòng lụa tinh xảo, đẹp nhất của vùng Đông Dương. Đến năm 1958, tơ lụa Vạn Phúc đã được xuất sang những nước Đông Âu và cho đến nay lụa Hà Đông được ưa chuộng tại nhiều nước trên thế giới.

Vậy là từ khung cửi thô sơ, dưới bàn tay tài khéo của những người thợ lành nghề Vạn Phúc, những sức lụa tơ tằm đã trở thành mặt hàng được ưa chuộng của cả giới thượng lưu khi đó.

Hiện nay, làng Vạn Phúc có khoảng 1.000 khung dệt, sản xuất nhiều loại lụa cung cấp cho thị trường trong và ngoài nước, trong đó có các loại lụa cao cấp như lụa vân quế hồng điệp và lụa vân lưỡng long song phương.

Đây là làng nghề dệt lụa truyền thống đã được công nhận là "Làng nghề dệt lụa tơ tằm lâu đời nhất vẫn còn duy trì hoạt động đến ngày nay".

► Những tấm lụa tơ tằm mềm mượt được dệt nên từ sự tỉ mỉ và nhiệt tâm của những người thợ vẫn nối tiếp nhau ghi dấu bản sắc văn hóa Việt Nam.

神韻晚會 2024

SHEN YUN

TRUNG HOA TRƯỚC THỜI CỘNG SẢN

Mua vé để có Một trải nghiệm đổi đời

★★★★★

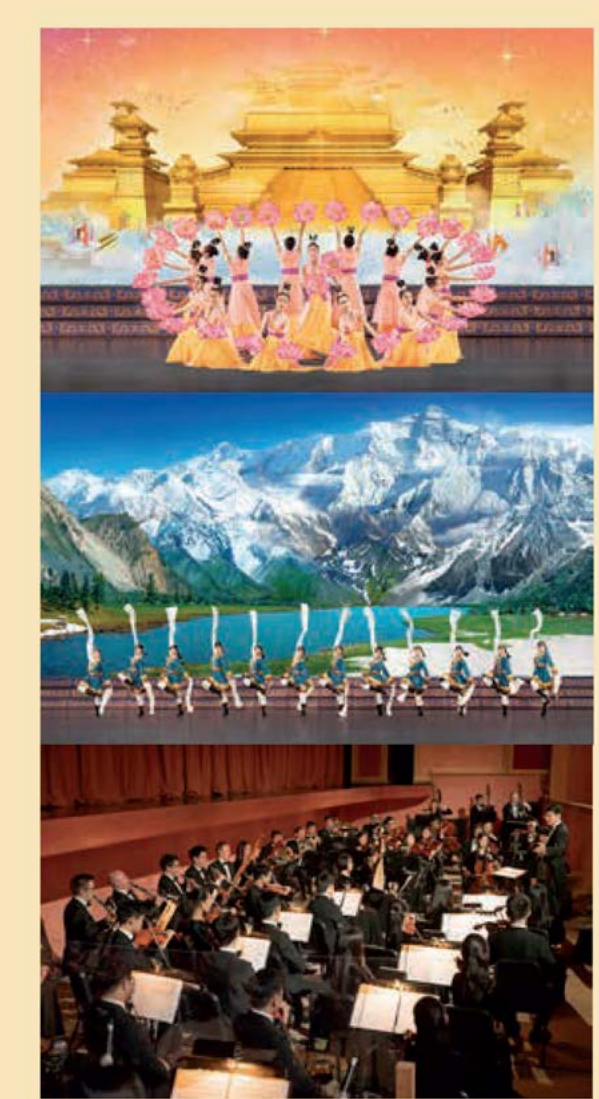
Tôi đã bình luận **4000 buổi biểu diễn. Không buổi diễn nào có thể sánh nổi** với những gì tôi đã xem tối nay."
-Richard Connema, nhà phê bình sân khấu

"Tôi **chưa từng xem** màn vũ đạo nào được dàn dựng đẹp đến thế trong suốt cuộc đời."
-Shirley Ballas, Strictly Come Dancing (UK), chánh chủ khảo

"**Tuyệt vời... thật xuất chúng!**"
-Tony Robbins, diễn giả truyền cảm hứng

"Trong đó có một **sức mạnh vô biên** có thể ôm trọn thế giới. Đem đến biết bao hy vọng...!"
-Daniel Herman, cựu Bộ trưởng Văn hóa Cộng Hòa Czech

"**Tôi khuyến khích mọi người đến xem.**"
-Donna Karan, nhà sáng lập DKNY

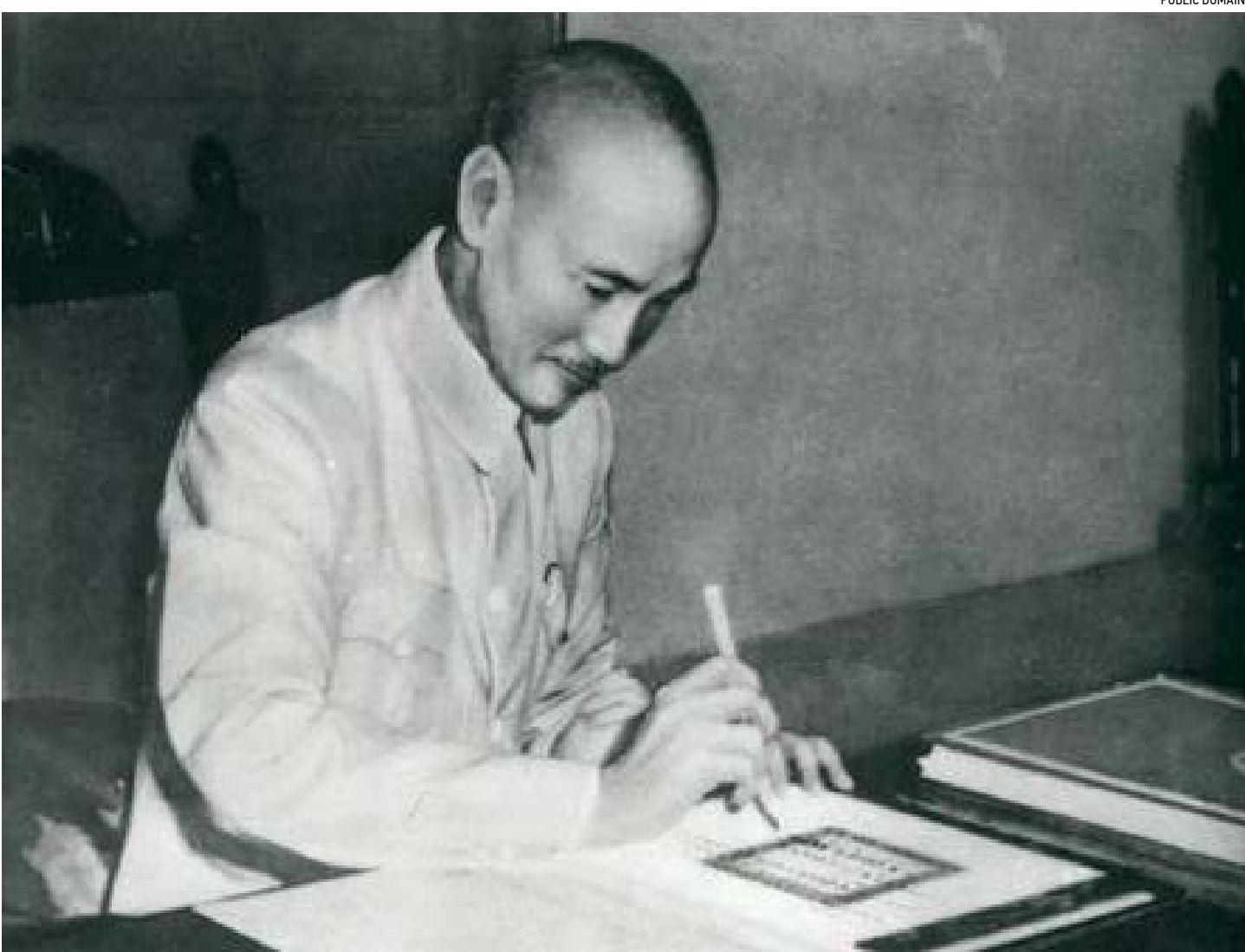

Hãy để Shen Yun đưa quý vị vào một chuyến du ngoạn khác quê

- JAN 16-18 - ESCONDIDO, CA**
California Center for the Arts, Escondido
340 N Escondido Blvd., Escondido, CA 92025
- FEB 13-18 - TUCSON, AZ**
Phoenix Orpheum
203 West Adams St., Phoenix, AZ 85003
- MAR 23-24 - SANTA BARBARA, CA**
The Granada Theatre
1214 State St., Santa Barbara, CA 93101
- APR 5-7 - HOLLYWOOD, CA**
Dolby Theatre
6801 Hollywood Blvd., Hollywood, CA 90028
- JAN 19-21 - SAN DIEGO, CA**
San Diego Civic Theatre
1100 Third Ave., San Diego, CA 92101
- FEB 29-MAR 3 - LAS VEGAS, NV**
The Smith Center for the Performing Arts
361 Symphony Park Ave., Las Vegas, NV 89106
- MAR 26-27 - SAN LUIS OBISPO, CA**
Performing Arts Center San Luis Obispo
1 Grand Ave., San Luis Obispo, CA 93407
- FEB 7-8 - MESA, AZ**
Ikeada Theater at Mesa Arts Center
1 East Main St., Mesa, AZ 85201
- MAR 8-10 - CLAREMONT, CA**
Bridges Auditorium - Pomona College
450 N College Way, Claremont, CA 91711
- MAR 30-31 - LONG BEACH, CA**
Terrace Theater
300 E Ocean Blvd., Long Beach, CA 90802
- FEB 10-11 - PHOENIX, AZ**
Linda Ronstadt Music Hall
260 S Church Ave., Tucson, AZ 85701
- MAR 13-17 - COSTA MESA, CA**
Seegerstrom Center for the Arts
600 Town Center Dr., Costa Mesa, CA 92626
- APR 2-3 - THOUSAND OAKS, CA**
Thousand Oaks Civic Arts Plaza
2100 E Thousand Oaks Blvd., Thousand Oaks, CA 91362

Order Tickets: **ShenYun.com** 1-877-663-7469

▲ Ngày 24/08/1945, ông Tưởng Giới Thạch thay mặt chính phủ Trung Hoa Dân Quốc ký kết văn kiện thông qua “Hiến chương Liên Hiệp Quốc”.

Vài mẫu chuyện thú vị về ông Tưởng Giới Thạch

Ngưỡng Nhạc

Ông Tưởng Giới Thạch là một nhà lãnh đạo nổi tiếng của Trung Quốc thời cận đại. Hầu hết mọi người thường cho rằng ông là một nhà quân sự lạnh lùng. Thực ra, nếu đọc nhật ký của ông và hồi ký của các cận vệ của ông trước đây, chúng ta có thể bắt gặp nhiều mẫu chuyện về sự nhiệt tình, gần gũi của ông đối với mọi người. Những câu chuyện như vậy xuất hiện nhiều nhất trong thời gian ông thực hiện chuyến “du ngoạn bằng xe hơi”. Đây là một trong những hoạt động giải trí mà ông yêu thích nhất.

Câu chuyện chó cắn chết gà

Một lần, ông Tưởng Giới Thạch đi du lịch bằng xe hơi cùng với hai người cháu của mình – Tống Bá Hùng và Tống Trọng Hồ, là con của em trai phu nhân Tôn Mỹ Linh. Hai người này lớn lên ở California, Hoa Kỳ, về Đài Loan nghỉ hè. Khi đó họ có lẽ đang ở độ tuổi học sinh trung học đệ nhất cấp. Lúc xe đến vùng nông thôn, họ xuống xe tản bộ. Con chó mà hai anh em mang theo đột nhiên trở cơn hung dữ, cắn chết một con gà của gia đình gần đó. Hai anh em thấy vậy lập tức tìm đến gia đình nông dân kia để xin lỗi, đồng thời đưa một tờ dollar Mỹ muốn bồi thường. Sau khi biết được, ông Tưởng Giới Thạch không chỉ tự mình xin lỗi gia đình người nông dân, mà còn nói với hai cháu rằng: “Chuyện này đương nhiên chúng ta nên bồi thường, nhưng một tờ dollar Mỹ không mua được một con gà. Các cháu biết giá trị gà trên thị trường là bao nhiêu không?” Sau đó, ông cho phớt thị về bồi thường cho gia đình nông dân với giá cao hơn thị trường.

▲ Ông Tưởng Giới Thạch cùng phu nhân nấu ăn tại núi Giác Bản, Đào Viên, Đài Loan. Hai anh em Tống Bá Hùng và Tống Trọng Hồ đi cùng.

PUBLIC DOMAIN

đó một lần rồi không sử dụng nữa. Có chuyện gì xảy ra vậy?

Sau khi Đế nhị Thế chiến kết thúc, hãng xe hơi General Motors của Hoa Kỳ đã chế tạo thủ công bốn chiếc xe Cadillac hạng sang cho bốn vị lãnh đạo của bốn cường quốc trong phe Đồng Minh tại thời điểm đó. Trung Hoa Dân Quốc là một trong bốn cường quốc. Chiếc xe Cadillac này trở thành xe của ông Tưởng Giới Thạch. Khi chính phủ Quốc Dân chuyển đến Đài Loan, chiếc xe này cũng được vận chuyển theo.

Khoảng năm 1952–1953, vì xe của Tổng thống đã cũ, có người đề nghị thay xe. Ông Tưởng Giới Thạch là người rất tiết kiệm và hoài cổ, nên ban đầu ông không muốn thay xe. Tuy nhiên, muốn đến khách sạn Thảo Sơn, nơi ông ở lúc đó phải chạy xe leo lên một con dốc rất dài, có một đoạn đường phải quẹo cua. Chiếc xe cũ chạy qua đoạn đường này khá khó khăn, nên cuối cùng ông đành phải đồng ý đổi xe, giao xe cũ cho vệ sĩ sử dụng làm việc.

Các Hoa kiều ở Philippines nghe tin Tổng thống cần xe mới, họ đã gây quỹ và đặt một chiếc Cadillac được chế tạo đặc biệt làm quà tặng. Chiếc xe này không chỉ có cửa sổ sử dụng kính phản quang, ở bên ngoài không thể nhìn thấy tình hình bên trong xe, mà xe còn được trang bị lớp bọc thép đặc biệt có tác dụng chống đạn. Vì thế trọng lượng của chiếc xe lên tới ba tấn. Tuy nhiên, sau khi chiếc xe này được chuyển đến Đài Loan, ông Tưởng chỉ ngồi vào xe thử một lần rồi tức giận nói với tùy tùng rằng: Vì sao phải dùng loại xe này? Không cần loại xe này! Ở Đài Loan đều là đồng bào của tôi, tôi không cần bất kỳ trang bị bảo vệ chống đạn nào cả. Từ đó về sau, ông Tưởng Giới Thạch không bao giờ ngồi vào chiếc xe này nữa và nó trở thành “chiếc xe kiếng”.

Về chuyện này, ông Quách Bản Vi (Guo Binwei) – từng là sĩ quan vệ sĩ của ông Tưởng Giới Thạch – đã nói rằng: Khi ông Tưởng Giới Thạch ngồi trên xe hơi, nếu nhìn thấy tình trạng đất sườn núi bị khai thác hoặc chặt cây quá mức thì ông sẽ rất giận. Ông luôn hy vọng có thể bảo vệ được

mười ngày, mưa lớn cuối cùng cũng đổ xuống Đài Loan, tạm thời hóa giải áp lực cho nóng dân.

Trong hồi ký của mình, ông Quách Bản Vi (Guo Binwei) – từng là sĩ quan vệ sĩ của ông Tưởng Giới Thạch – đã nói rằng: Khi ông Tưởng Giới Thạch ngồi trên xe hơi, nếu nhìn thấy tình trạng đất sườn núi bị khai thác hoặc chặt cây quá mức thì ông sẽ rất giận. Ông luôn hy vọng có thể bảo vệ được

nguyên dạng núi rừng. Có lần, chỉ vì bảo vệ một cái cây mà ông thả đi dơi [việc thi công] nhà ra cách cây vài mét. Khi xây dựng các công trình nghĩ mát của ông như biệt thự Từ Hồ, Tân quán Trung Hưng, Hàm Bích Lâu ở hồ Nhật Nguyệt đều tuân thủ nguyên tắc này. Trong lộ trình du ngoạn bằng xe hơi, nếu nhìn thấy nội thành dơ dáy bẩn thỉu, các kiến trúc công cộng bị hư hại, thì ông bảo thư ký thông báo cho đơn vị liên quan để cải thiện tình hình. Ông cũng thường xuyên xuống xe tiếp xúc với người dân vùng đó để hiểu thêm về cuộc sống của họ.

Qua các chuyện du ngoạn bằng xe hơi, ngoài việc gặp gỡ và dạy bảo cháu mình, ông còn có mục đích muốn hiểu biết thêm về phong thổ, dân tình, và tình hình quản lý nhà nước ở các địa phương, công tư đôi việc.

▲ Ngày 31/07/1950, Tổng thống Tưởng Giới Thạch đến sân bay ngừng đón tướng Douglas MacArthur, Tổng tư lệnh Lực lượng Đồng Minh ở Viễn Đông, từ Tokyo đến Đài Bắc.

‘Les Belles-Soeurs’: Bức chân dung các chị em dâu quý tộc của danh họa Ingres

Tiếp theo từ trang 1

Việc sáng tác bức chân dung bắt đầu vào năm 1842, và tác phẩm “Louise, Princesse de Broglie, Later the Comtesse d’Haussonville” được hoàn thành ba năm sau đó. Quá trình sáng tác kéo dài này là điển hình cho chủ nghĩa hoàn hảo và nhịp độ thận trọng, tỉ mỉ của ông Ingres. Danh họa bắt đầu với hàng loạt bức vẽ chuẩn bị, khi ông vẽ ra vô số bản phác thảo gồm các nghiên cứu nguyên cơ về cánh tay trái, phần đầu của nữ bá tước, và hình ảnh phản chiếu của chúng trong gương. Trong bức chân dung cuối cùng, danh họa Ingres khắc họa nữ bá tước bằng các tỷ lệ kéo giãn và cánh tay phải rất thấp, không chân thực về mặt giải phẫu học, nhưng đó là những lựa chọn nghệ thuật có chủ ý để hình thành bố cục hài hòa hơn và tạo ra vẻ đẹp lý tưởng bất khả thi.

Danh họa Ingres miêu tả nữ bá tước trong khuê phòng được bày trí sang trọng. Bà đứng dựa vào chiếc lọ sứ bọc nhung, và có vẻ như bà mới về nhà sau khi thường thức đêm nhạc kịch. Ông nhóm xem nhạc kịch và chiếc túi dạ hội nằm trên lò sưởi, chiếc áo choàng cỡi ra và đặt trên ghế. Những trang phục này và đôi nội thất trong căn phòng được miêu tả thanh thoát như chủ thể của bức chân dung vậy.

Tác phẩm là một bản giao hưởng của các gam màu xanh lam với điểm nhấn màu vàng và màu đỏ sẫm, ám áp – tất cả được tạo nên từ nét vẽ liên mạch, chính xác. Chiếc vòng tay và nhẫn vàng của nữ bá tước được đính ngọc lam, mang lại một tông xanh lam khác. Chiếc nhẫn hình con rắn của bà [thiết kế] theo phong cách “à la Cléopâtre”. Côn số văn hóa Ai Cập có đại diện qua Pháp quốc theo sau chiến dịch Ai Cập của Napoléon khi bước sang thế kỷ mới, tiếp diễn trong suốt thế kỷ 19 và sau đó nữa, đặc biệt ảnh hưởng đến lĩnh vực nghệ thuật trang sức.

Mặc dù ánh mắt trầm ngâm và lời cuốn của nữ bá tước thu hút người thưởng lãm tranh, nhưng bà vẫn toát lên vẻ bí ẩn quyền rừ. Bức chân dung hoàn thiện được giới phê bình hết sức khen ngợi, và được nữ bá tước xem như báu vật cho đến khi lâm chung.

Nàng công chúa mộ đạo

Thành công vang dội của bức chân dung nữ bá tước đã truyền cảm hứng cho anh trai bà, ông Albert de Broglie, đặt hàng họa sĩ này vẽ chân dung cho vợ ông vài năm sau khi họ kết hôn. Lịch sử lặp lại: Ban đầu, danh họa Ingres không muốn nhận lời, nhưng sau đó ông đã nhượng bộ, bức chân dung hoàn tất nhận được lời tán tụng và hoan nghênh như một kiệt tác hội họa.

Nàng công chúa de Broglie trẻ tuổi rất được kính trọng nổi tiếng là người bên lèn, là một tín đồ Công Giáo ngoan đạo kiên trì gác của một số quyển sách về Cơ Đốc Giáo. Trong bức chân dung gần cuối này của mình, danh họa Ingres thể hiện tâm lòng mộ đạo của bà thông qua mẫu hoa văn đàn thánh giá trên mặt dây chuyền vàng. Mặt dây chuyền này có hình dạng giống như bulla, một loại bùa hộ mệnh của người La Mã cổ đại. Mặt dây chuyền có thể được thợ kim hoàn người La Mã Fortunato Pio Castellani chế tác, người đã khởi xướng phong cách trang sức phục hưng kháo cổ học vào giữa thế kỷ 19; hoặc được hàng trang sức Mellerio dits Meller của Pháp quốc chế tác. Hãng Mellerio dits Meller thành lập vào thế kỷ 17 và hiện là hàng trang sức lâu đời nhất trên thế giới. Danh họa Ingres đích thân lựa chọn chuỗi vòng ngọc trai mà công chúa đeo, và sắp xếp chính xác dáng đeo tao nhã của dây chuyền. Các đồ trang sức này, cùng với đôi hoa tai bằng hạt ngọc trai cũng như chiếc vòng tay nạm kim cương và hồng ngọc trong bức chân dung, vẫn được lưu truyền qua nhiều thế hệ trong gia tộc của công chúa.

Tương tự, các yếu tố bố cục chủ yếu trong bức tranh của nữ bá tước cũng được tìm thấy trong bức chân dung này của công chúa. Một lần nữa, màu xanh lam nổi trội trên nền vải canvas,

◀ Các nghiên cứu cho bức chân dung Nữ bá tước D Haussonville được danh họa Jean-Auguste-Dominique Ingres thực hiện từ năm 1842-1845. Tranh vẽ bằng than chì và phác đen trên giấy màu kem được dán lên một tờ giấy làm từ cây dâu tằm.

với chiếc váy dạ hội tinh xảo bằng vải satin, tuy nhiên màu xanh lam ở đây là tông màu lạnh, độ mát của màu được cân bằng lại bằng chiếc ghế bọc lụa màu vàng. Khung váy phồng lớn đóng vai trò như chiếc áo giáp, để người thưởng lãm tranh không đến quá gần người phụ nữ e thẹn và bí ẩn này.

Trong khung cảnh hết sức riêng tư này, công chúa tạo dáng yêu kiều khi [đứng] dựa vào đồ vật – lán này là chiếc ghế chất đầy vật dụng: chiếc khăn choàng thêu màu vàng, chiếc quạt khảm xà cừ, đôi găng tay, và áo choàng không tay bằng vải nhung đen có đường viền trang trí, chuỗi hạt cương màu đen, những chùm lông vũ.

Danh họa Ingres thể hiện kỹ năng hội họa điêu luyện của mình trong các yếu tố tả thực được miêu tả lộng lẫy như: Trường phái tả thực của bức tranh được cân bằng với các hình dạng phẳng dẹt và thon dài đánh lừa [thị giác].

Bà Kathryn Calley Galitz – một học giả về nghệ thuật Pháp cuối thế kỷ 18

và đầu thế kỷ 19 – đã viết: “Nét vẽ điêu luyện nhiều nếp gấp trên váy lụa của tông màu lạnh, độ mát của màu được cân bằng lại bằng chiếc ghế bọc lụa màu vàng. Khung váy phồng lớn đóng vai trò như chiếc áo giáp, để người thưởng lãm tranh không đến quá gần người phụ nữ e thẹn và bí ẩn này.”

Khuôn mặt trái xoan quý phái như từ của công chúa, nổi bật với đôi mắt khi [đứng] dựa vào đồ vật – lán này là một chiếc ghế chất đầy vật dụng: chiếc khăn choàng thêu màu vàng, chiếc quạt khảm xà cừ, đôi găng tay, và áo choàng không tay bằng vải nhung đen có đường viền trang trí, chuỗi hạt cương màu đen, những chùm lông vũ. Danh họa Ingres thể hiện kỹ năng hội họa điêu luyện của mình trong các yếu tố tả thực được miêu tả lộng lẫy như: Trường phái tả thực của bức tranh được cân bằng với các hình dạng phẳng dẹt và thon dài đánh lừa [thị giác].

‘Cô gái bích chương’ của bảo tàng Cả hai bức chân dung “Louise, Công chúa de Broglie, về sau là Nữ bá tước d’Haussonville” và “Josephine-Éléonore-Marie-Pauline de Galard de Brassac de Béarn (1825-1860), Công

chúa de Broglie” đều thuộc sở hữu của những gia tộc này mãi đến thế kỷ 20. Trong suốt khoảng thời gian đó, các bức chân dung thỉnh thoảng được trưng bày ở các buổi triển lãm, và việc thường lãm tranh đã truyền cảm hứng cho các nghệ sĩ nổi tiếng cũng như công chúng. Sau khi người con út của nữ bá tước qua đời, bức chân dung của bà được đưa vào Viện Bảo tàng The Frick Collection thông qua phòng trưng bày Wildenstein vào năm 1927. Kể từ đó, bức tranh được vinh dự xuất hiện trên trang bìa tạp chí “Life” và thường được biết đến với tên gọi “Poster Girl” (Cô gái bích chương) của The Frick. Bức chân dung của công chúa được lưu truyền trong gia tộc bà cho đến khi bức tranh cũng được bán cho chủ ngân hàng người Mỹ Robert Lehman thông qua phòng trưng bày Wildenstein. Ông Robert Lehman đã tặng bộ sưu tập nghệ thuật của mình cho Viện Bảo tàng Nghệ thuật Metropolitan vào năm 1958.

Danh họa Ingres từng nói rằng vẽ chân dung phụ nữ là việc khó làm nhất: “Đó là điều viễn vông. Điều này đã khiến một người phải rơi lệ.” Nhưng cho dù ông phản đối và miễn cưỡng nhận lời ủy thác của Haussonville và Broglie như thế nào đi nữa, thì ông đã sáng tác bức chân dung lời cuốn của hai mỹ nhân đang vẻ đẹp bí ẩn tiếp tục làm say lòng chúng ta thời nay.

Bà Michelle Plastrik là cố vấn nghệ thuật sống ở thành phố New York. Bà viết về nhiều chủ đề, bao gồm lịch sử nghệ thuật, thị trường nghệ thuật, viện bảo tàng, hội chợ nghệ thuật, và các cuộc triển lãm đặc biệt.

Thu Quỳ biên dịch

◀ Bức chân dung ‘Josephine-Éléonore-Marie-Pauline de Galard de Brassac de Béarn (1825-1860), Princesse de Broglie’ (‘Josephine-Éléonore-Marie-Pauline de Galard de Brassac de Béarn (1825-1860), Công chúa de Broglie’) của danh họa Jean Auguste Dominique Ingres, năm 1851-1853. Tranh sơn dầu trên vải canvas; kích thước: 47 3/4 inch x 35 3/4 inch x 21 cm x 91 cm). Viện Bảo tàng Nghệ thuật Metropolitan, Thành phố New York.

CHUNG NGUYỄN/ EPOCH TIMES

PUBLIC DOMAIN

▲ Bức tranh "Samson và Delilah", năm 1616, của họa sĩ Gerrit van Honthorst. Sơn dầu trên vải canvas, 62 3/4 inch x 48 1/4 inch (-1,58 mét x 1,23 mét). Bảo tàng Nghệ thuật Cleveland.

CHẠM ĐẾN NỘI TÂM: NHỮNG ĐIỀU NGHỆ THUẬT TRUYỀN THỐNG ĐEM LẠI CHO TRÁI TIM

Chuẩn mực của vẻ đẹp: 'Samson và Delilah'

Eric Bess

Vẻ đẹp có trong mọi thứ. Hãy để tôi giải thích. Triết gia Plato gợi ý rằng vẻ đẹp dẫn tới tình yêu, bởi lẽ chúng ta tìm thấy vẻ đẹp trong những thứ gợi nhắc về thiên đàng, và ta thực sự yêu quý ngôi nhà của mình trên thiên đàng. Tuy nhiên, vẻ đẹp không phải lúc nào cũng đi kèm điều tốt, và đôi khi, ngay cả những thứ xấu xa nhất cũng có thể được thể hiện ra một cách đẹp đẽ.

Vẻ đẹp giống như món đồ trang sức

có thể khiến mọi thứ trở nên thú vị. Trong rất nhiều trường hợp, vẻ đẹp và tình yêu bị lợi dụng để mang tới sự hủy diệt.

Samson: Những lỗi lầm từ bảy tội của Chúa

Một trong những trường hợp đó xảy ra trong câu chuyện Kinh Thánh về nhân vật Samson. Chuyện kể rằng, một thiên thần đã ghé thăm mẹ của Samson và bảo rằng, con trai bà sẽ trở thành một Nazirite (Người tận hiến) và giải thoát người Israel khỏi quân Philistines. Nazirite là những người kiêng cử các thú vị, đặc biệt là rượu; họ không được

chạm vào người chết, và cũng không được cắt tóc. Chính nhờ sự kiêng cử này, mà đôi khi người ta cho rằng họ là những người được Chúa chọn. Họ sẽ được thể nghiệm trạng thái nhập định thiêng liêng, và nhận được những món quà khác do Thần ban tặng.

Tuy nhiên, câu chuyện về chàng Samson là một câu chuyện nhằm cảnh báo người đọc: Để người đọc biết được sự nguy hiểm của việc đi ngược lại chuẩn mực của thiên đàng, Samson được dặn phải giữ gìn giới luật, nhưng chàng đã nhiều lần tự làm ô ố chính mình: Chàng không những chạm vào thú vị, đặc biệt là rượu; họ không được

giết; chàng tiệc tùng và kết hôn, làm rẽ một gia đình người Philistine vốn là điều được xem là tội lỗi; chàng đã sát hại người [quân đội] Philistine bằng với quân Philistine, và chúng đã thử luật không? Hay những lỗi lầm của chàng cũng là một phần trong quá trình này? Tôi muốn tin rằng chàng có thể đã làm tốt hơn, rằng chàng có thể đáp ứng được chuẩn mực của Chúa khi hoàn thành sứ mệnh mà Chúa ban cho chàng.

Bức tranh của họa sĩ Honthorst gợi lên lời cảnh báo và những hậu quả của việc không tuân giữ chuẩn mực của Chúa. Trong bức tranh này, Samson chỉ được chiếu sáng từ phía sau. Mặt trước cơ thể chàng chìm vào bóng tối. Phải chăng điều này ám chỉ

Delilah đã dụ dỗ Samson rơi vào lưới tình, và sau nhiều lần thất bại trong việc cố gắng khiến chàng tiết lộ bí mật, Delilah buộc tội Samson không yêu mình vì chàng không chịu tiết lộ sự thật sâu kín nhất của mình cho nàng biết. Cảm động trước điều này, cuối cùng Samson đành tiết lộ rằng mái tóc không cắt chính là bí mật cho sức mạnh siêu phàm của chàng. Đêm đó, khi chàng đang say giấc, nàng Delilah đã cắt tóc chàng và gọi quân Philistine đến. Chúng bắt chàng, làm mù mắt, giữ làm nô lệ, và ép buộc chàng xây ngũ cốc.

Người Philistine ăn mừng chiến thắng trước Samson bằng cách đưa chàng ra khỏi nhà ngục để làm trò tiêu khiển trong ngôi đền của họ. Tuy nhiên, qua thời gian, tóc của Samson dần mọc lại. Chàng cầu xin Chúa ban cho chàng sức mạnh để trả mối thù mù quáng của mình. Chàng bảo người hầu đang dắt tay mình rằng, hãy để chàng dựa vào cây cột nâng đỡ mái đền. Và ngay tại đó, chàng đã kéo đổ những cây cột, tự hủy diệt chính mình, những kẻ cai trị, và người dân Philistine.

Họa sĩ Gerrit van Honthorst và bức tranh 'Samson và Delilah'

Ông Gerrit van Honthorst - một họa sĩ người Hà Lan sống vào thế kỷ 17 chịu ảnh hưởng lớn từ danh họa Caravaggio - đã vẽ cảnh mình họa nàng Delilah cắt tóc chàng Samson. Giống như các tác phẩm của danh họa Caravaggio, ông Honthorst sử dụng kỹ thuật tenebrism, nghĩa là hình ảnh có độ tương phản cao.

Bố cục gồm ba nhân vật dường như được sắp xếp theo các phân và đường xoắn ốc tỉ lệ vàng - một tỷ lệ thường được nhìn nhận là có tính thẩm mỹ lôi cuốn, ngay từ thời xa xưa. Nhân vật Samson được vẽ cời trần và đang nằm ngửa phía dưới cùng bức tranh. Cơ thể và bề mặt chàng dựa thẳng hàng với đường nằm ngang dài phía dưới của tỉ lệ vàng. Chàng tựa đầu vào cánh tay mình và ngả người vào bóng tối phía dưới bên phải bức tranh.

Nàng Delilah ở sau lưng Samson. Nàng cúi người theo đường cong của tỉ lệ vàng trong khi chăm chú nhìn vào mái tóc của chàng Samson và dùng ngón kéo để cắt nó. Nàng được chiếu sáng bằng ngọn nến trên tay bà lão hầu cận. Người hầu dắt tay lên miệng mình, tỏ ý muốn mọi thứ im lặng và kín đáo. Bà không nhìn vào chàng Samson hay nàng Delilah. Thay vào đó, bà nhìn ra ngoài mặt bằng bức tranh, nơi chúng ta có thể phỏng đoán rằng quân Philistine đang trực chờ tấn công.

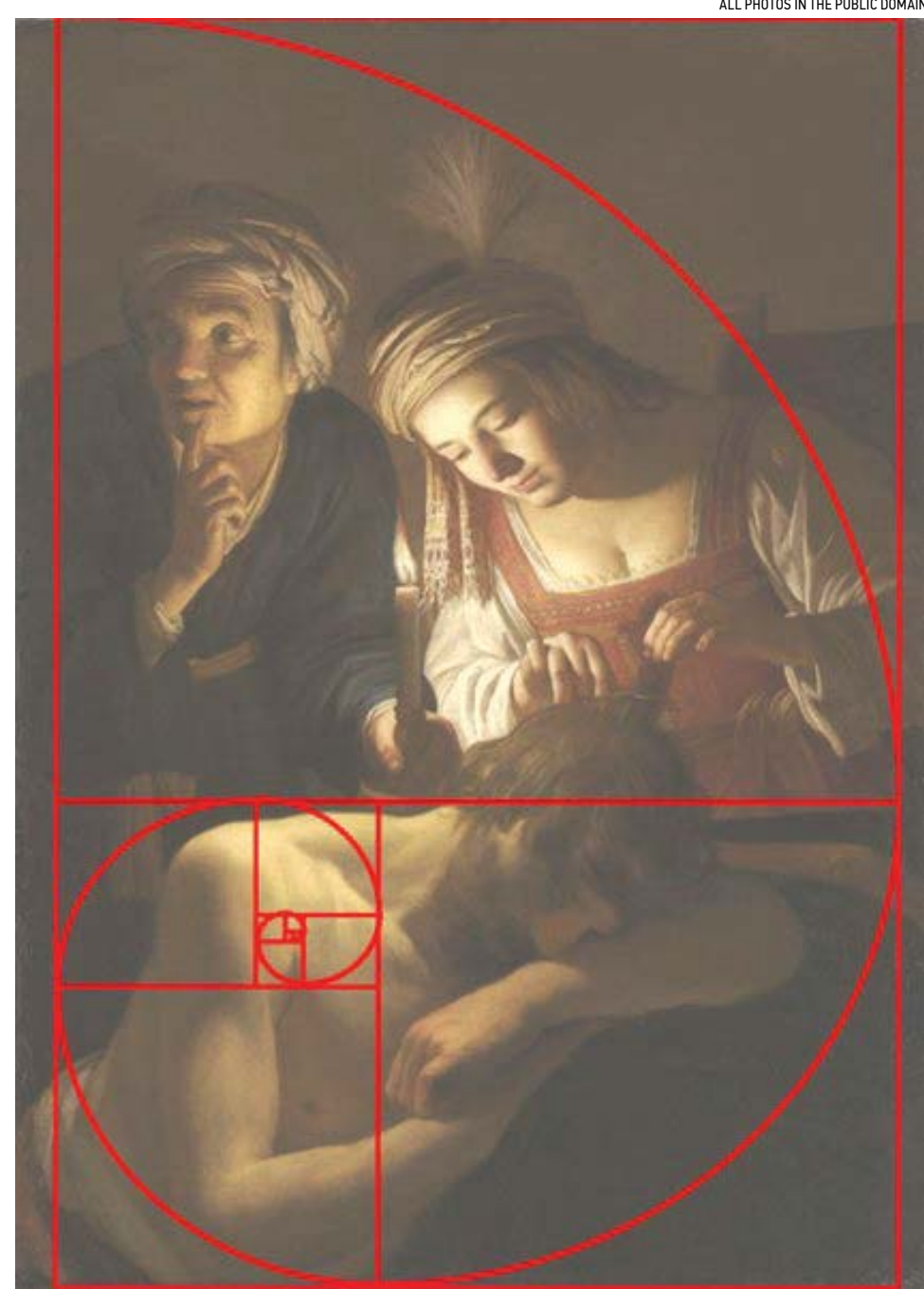
Đừng từ bỏ các chuẩn mực mà Chúa dành cho chúng ta

Vậy thì, chúng ta có thể rút ra được những bài học thống thái gì từ câu chuyện này và

bức tranh liên quan? Đối với tôi, có một vài điểm quan trọng. Đầu tiên, Chúa đã định trước rằng chàng Samson sẽ giải phóng dân Israel khỏi sự thống trị của người Philistine. Điều này sẽ xảy ra cho dù Samson có muốn hay không. Ở đây, tỉ lệ vàng gợi ý thêm rằng: Bố cục của bức tranh đã được sắp đặt trước, và các nhân vật chỉ đơn giản là được sắp xếp trong bố cục định sẵn này, như thể số phận của họ phải ở đó.

Tuy nhiên, câu hỏi còn lại là: Cuộc đời của Samson có nhất định phải khổ sở như vậy không? Liệu chàng vẫn có thể hoàn thành được sứ mệnh thiêng liêng của mình và tránh được một vài khó nạn, nếu chàng tuân theo đúng chuẩn mực của Nazirite và giữ gìn giới luật không? Hay những lỗi lầm của chàng cũng là một phần trong quá trình này? Tôi muốn tin rằng chàng có thể đã làm tốt hơn, rằng chàng có thể đáp ứng được chuẩn mực của Chúa khi hoàn thành sứ mệnh mà Chúa ban cho chàng.

Bức tranh của họa sĩ Honthorst gợi lên lời cảnh báo và những hậu quả của việc không tuân giữ chuẩn mực của Chúa. Trong bức tranh này, Samson chỉ được chiếu sáng từ phía sau. Mặt trước cơ thể chàng chìm vào bóng tối. Phải chăng điều này ám chỉ

▲ So đo tỉ lệ vàng trên bức tranh "Samson và Delilah" của họa sĩ Gerrit van Honthorst, năm 1616. Sơn dầu trên vải canvas, 62 3/4 inch x 48 1/4 inch (-1,58 mét x 1,23 mét). Bảo tàng Nghệ thuật Cleveland.

rằng Samson đã đánh mất chuẩn mực thiêng liêng, và những ngày tìm kiếm thú vui đã lùi về phía sau chàng? Rằng, như một hệ quả khi bị những thú vui trần thế cám dỗ, chàng sẽ mù quáng trước những thú vui phóng túng đó và dành phần đời còn lại của mình trong bóng tối?

Tôi nghĩ chúng ta có thể liên tưởng ánh sáng của ngọn nến với Thần Apollo. Thần Apollo đại diện cho mặt trời và sự thật, cũng là vị thần của điện mạo bên ngoài, và do đó cũng là vị Thần của sắc đẹp. Ánh sáng của ngọn nến như soi sáng vẻ đẹp và sự thật, và ở đây là được một người phụ nữ Philistine cao niên nắm giữ.

Mặc dù ngọn nến soi sáng nhan sắc trẻ trung của nàng Delilah nhưng cũng đồng thời soi sáng vẻ già nua của người phụ nữ [cao niên]. Nàng Delilah đại diện cho cái đẹp, đã có hành vi cố ý lừa gạt, và thao túng một cách công khai. Tuy nhiên, nhân vật Delilah lại là người phụ nữ xinh đẹp được chiếu sáng bằng ngọn nến tượng trưng cho sự thật vẫn còn bị che giấu: những người Philistine đang chờ thời cơ đến ở ngoài

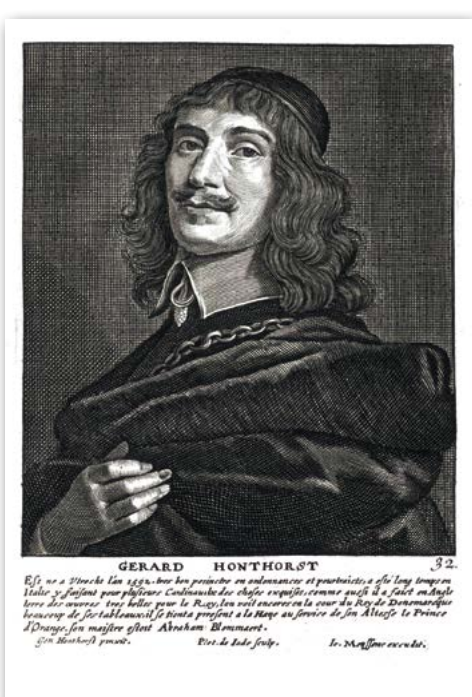
khung hình. Người phụ nữ cao niên thì hầu như không xinh đẹp và đại diện cho hành động sắp xảy ra của sự thật xấu xí mà vẻ đẹp của nàng Delilah đã che khuất phần nào. Ở đây, sắc đẹp đóng vai trò như chiếc mặt nạ ru ngủ sự thật trọng và cho phép nó thao túng bầy tôi của Chúa.

Và còn một phần khác rất quan trọng trong câu chuyện này: mái tóc. Mái tóc của Samson có thể tượng trưng cho điều gì đối với chúng ta thời nay? Không phải mái tóc của Samson đã khiến chàng trở nên mạnh mẽ, mà chính là vì mái tóc đó chưa bao giờ được cắt. Trong suốt cuộc đời chàng, độ dài của mái tóc chưa bao giờ ngắn đi - cho đến khi gặp nàng Delilah. Đối với tôi, câu chuyện này ám chỉ hậu quả của dục vọng. Bất chấp tất cả những tội lỗi khác của chàng, chính dục vọng cuối cùng đã khiến Samson bị cắt đi mái tóc và đánh mất sức mạnh trời ban. Dục vọng đã thôi thúc chàng có quan hệ ngoài hôn nhân với một phụ nữ Philistine, bất chấp lời thề Nazirite của mình. Liệu mái tóc bị cắt của chàng có tương quan với sức mạnh cần kiêng do dục vọng gây ra - sự suy kiệt khiến năng lượng siêu phàm của chàng bị phung phí và đẩy chàng vào giác ngủ tối tăm mà từ đó chàng không vào giờ tỉnh lại nữa? Và

phải chăng dục vọng đó đã ngăn cách chàng với Chúa?

Chuẩn mực của vẻ đẹp

Giờ thì, trở lại với triết gia Plato. Trong quyển "Phaedrus", triết gia Plato gợi ý rằng vẻ đẹp gợi nhắc chúng ta về thiên đàng. Tuy nhiên, Plato cũng lo lắng về sự nguy hiểm của vẻ đẹp và thậm chí

▲ Một bức chân dung họa sĩ Gerrit van Honthorst trong quyển sách "Het Gulden Cabinet", 1662.

còn đề nghị đuổi các nhà thơ ra khỏi nhà nước Cộng hòa, vì lo sợ rằng họ có thể làm đẹp cả những thứ lẽ ra nên xấu xí. Những thứ xấu này có thể do những chiếc mặt nạ xinh đẹp và thậm chí lời kéo cả những người mang sứ mệnh thiêng liêng. Chàng Samson đã không kháng cự nổi những điều này; những ý định xấu trùng khớp với dục vọng xấu xa của chàng, và vì thế mà việc hoàn thành sứ mệnh của chàng khó khăn hơn.

Thế giới của chúng ta không thể tồn tại nếu không có vẻ đẹp. Có lẽ triết gia Plato đã đúng, và chúng ta cần tự nhắc nhở mình về thiên đường khi ta tìm thấy và trân trọng vẻ đẹp đích thực, cho dù thế giới này có nhiều khiếm khuyết. Tuy nhiên, việc theo đuổi vẻ đẹp này lại đang sục sạo cam đo cùng khuynh hướng phá hoại của nó. Làm thế nào ta có thể giữ được chuẩn mực của Thiên Chúa khi ta vừa bước đi trong thế giới đầy cám dỗ này vừa trân trọng vẻ đẹp mà ta nhìn thấy xung quanh?

Giai Kỳ biên dịch

**PROTECTING you
and your business
is our business.
Licensed in CA, NV, TX**

Chúng tôi chuyên về tư vấn bảo hiểm cho văn phòng bác sĩ, cơ sở sản xuất, bán sỉ, bán lẻ, tiệm nail và nail supply

Đặc biệt, nếu Quý vị sở hữu doanh nghiệp cần bảo hiểm y tế và thiết lập quỹ hưu trí cho nhân viên xin liên lạc với chúng tôi để được hướng dẫn tận tình.

XIN GỌI NGAY

(714) 903 - 5555

(949) 231 - 7085

vgordon@farmersagent.com

License #0K45003
www.farmersagent.com/vgordon
8927 Westminster Ave, Garden Grove, CA 92844

“

Chúng tôi chân thành cảm ơn quý vị đã thương mến và nhiệt tình ủng hộ văn phòng chúng tôi trong suốt thời gian qua!

**FARMERS
INSURANCE**

VAN GORDON
INSURANCE AGENCY & FINANCIAL SERVICES
Tận Tâm - Trung thực - Uy Tín
CHUYÊN BẢO HIỂM CHO:
**CƠ SỞ THƯƠNG MẠI - NHÂN THỌ
XE - NHÀ - ĐẦU TƯ**

EPOCH TIMES TIẾNG VIỆT

**Chúng tôi
đưa những tin tức
quan trọng, trung thực
và truyền thống**

Quý vị muốn tặng báo cho người thân, bạn bè?

Epoch Times sẽ chuyển báo tận nhà mỗi tuần.

www.EpochTimesViet.com

10962 Main Street, Suite 101, El Monte, CA 91731-2922

Tel: (714) 356-8899

